

راهنمای اخلاق حرفه ای

متخصصین زنان و مامایی

انجمن علمی تخصصین زنان و مامایی ایران

با همکاری

مرکز تحقیقات اخلاق و ساری پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

به اهتمام

دکتر اعظم السادات موسوی - دکتر کبری بنودکی

سرشناسه	:	موسوی، اعظم‌السادات، ۱۳۳۶ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	:	راهنمای اخلاق حرفه‌ای متخصصین زنان و مامایی / انجمن علمی متخصصین زنان و مامایی ایران / مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ دانشگاه علوم پزشکی تهران / گردآوری اعظم‌السادات موسوی، کبری جودکی.
مشخصات نشر	:	تهران : انتشارات حیدری، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱ ج. (بدون شماره‌گذاری).
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۴۸۹-۰۷۷-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	واژه‌نامه.
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۱۵ - ۱۲۱.
موضوع	:	اخلاق پزشکی، اخلاق حرفه‌ای، راهنمای اخلاقی، زنان و مامایی. medical ethics-professional ethics - code of ethics - Gynecology&Obstetric
شناسه افزوده	:	جودکی، کبری، ۱۳۳۶ - گردآورنده
رده بندی کنگره	:	RG۷۱/م۸۳ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	:	۶۱۸/۱۰۰۹۳۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۰۶۵۲۳۸

انتشارات موسوی

ناشر کتب علمی پزشکی

راهنمای اخلاق حرفه‌ای متخصصین زنان و مامایی

تدوین و گردآوری: دکتر اعظم‌السادات موسوی، دکتر کبری جودکی

چاپ اول - ۱۳۹۶

چاپ و صحافی: غزال

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۹-۰۷۷-۹

این اثر مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) منتشر یا بفش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

بسم الله الرحمن الرحيم

اساتید ارجمند، همکاران گرامی

با سلام و احترام

اخلاق پزشکی علاوه بر سابقه دیرین امروزه شاخه جدیدی از علوم است که مبانی علمی قوی در سطح بین‌المللی دارد ضمن اینکه فرهنگ و ارزش‌های هر جامعه‌ای نیز در آن تأثیرگذار است. تدوین کدهای اخلاق حرفه‌ای هر رشته پزشکی در جوامع خاص از ملزومات دستیابی به عملکرد بهتر پزشکان برای ارتباط مناسب با بیماران، همکاران، جامعه و مراکز قانونی بوده و ضرورتی غیرقابل‌انکار است. همه ما برای مدیریت ارتباط با بیماران خود علاوه بر اطلاعات علمی و عملی نیازمند راهکارهایی هستیم که راهنمای ما در برخورد با شرایط گوناگون و پیچیده باشد، به گونه‌ای که حقوق بیمار مخدوش نشود و از سوی دیگر رضایتمندی شغلی برای پزشک فراهم شود. در این راستا همه تلاش بی‌وقفه همکارانمان در کمیته اخلاق پزشکی انجمن متخصصین زنان و مامایی ایران و با کمک مرکز اخلاق و تاریخ پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران و همکاری تعدادی از اساتید محترم گروه اخلاق پزشکی دانشگاه شهید بهشتی، راهنمای اخلاقی رفتار حرفه‌ای متخصصان زنان و مامایی ایران تدوین گردید. این راهنمای اخلاقی مبتنی بر ارزش‌ها و اصول اساسی اخلاق پزشکی، به خصوص احترام به انسان و احترام به استقلال فردی، خیرخواهی و سود رساندن، عدالت، همدلی و مسئولیت‌پذیری است و در تدوین آن مسائل شرعی، قوانین و راهنماهای بالینی کشور لحاظ شده و با تمرکز بر فعالیت‌های اصلی متخصص زنان و مامایی تدوین شده است. این مجموعه تنها به مباحث عمومی و پزشکی‌های پیش روی متخصصین زنان و مامایی در شرایط کنونی پرداخته است و بدیهی است راهنمای اخلاقی گزارش‌های فوق تخصصی این رشته و همچنین مسائل به وجود آمده جدید نیاز به تدوین دارد و به حول و قوه الهی این متن را به‌رأس ضرورت به‌روزرسانی خواهد شد. امید است کمیته اخلاق انجمن با همکاری مراکز علمی مرتبط و با حمایت کلیه همکاران محترم بتواند نقش مؤثری در اعتلای اخلاق حرفه‌ای و اخلاق پزشکی جامعه متخصصین زنان و مامایی کشور ایفا نماید. از کلیه همکارانی که با نظرات ارزشمند خود در تدوین و اصلاح این مجموعه ما را یاری رسانند سیاست‌رزاری نموده و آرزوی توفیق روزافزون آنان را دارم.

دکتر اعظم سادات موسوی

رئیس انجمن متخصصین زنان و مامایی ایران

نظر به اینکه حرفه پزشکی با جسم و روان انسان‌ها سروکار دارد از جایگاه و ارزش والایی در همه‌ی فرهنگ‌های بشری برخوردار است. پزشک با تجارب، احساسات و درک‌های مختلف بیماران که معمولاً دچار نگرانی، اضطراب یا تردید هستند، مواجه است. به ویژه بیماران زن در اغلب جوامع به دلایل اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی در موقعیت بسیار آسیب‌پذیری قرار دارند. در چنین شرایطی رفتار حرفه‌ای درمانگران می‌تواند سبب جلب اعتماد هرچه بیشتر آنان گردد. از سوی دیگر پیشرفت تکنولوژی در رشته زنان و مامایی نسبت به برخی رشته‌ها چشمگیرتر بوده و علاوه بر دستیابی به روش‌های تشخیصی و درمانی نوین، با توجه به ماهیت این حیطه تخصصی سؤالات و چالش‌های اخلاقی عدیده‌ای را ایجاد کرده است که سبب می‌شود متخصص زنان و مامایی در مواجهه با آن‌ها علاوه بر دانش‌های پزشکی به راهنماهای اخلاقی نیز نیاز داشته باشد. توجه به این ضرورت سبب گردید کمیته اخلاق انجمن با همکاری مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران و تعدادی از اعضای هیئت علمی گروه اخلاق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تدوین راهنمای اخلاق حرفه‌ای متخصصین زنان و مامایی را باهدف تعیین راهنمای اخلاقی نحوه‌ی رفتار متقابل در ارائه‌ی خدمات تخصصی زنان و مامایی، بهبود مناسبات متقابل آنان با بیماران، همکاران، مسئولان و همکاران در دستور کار خود قرار دهد. لذا کارگروه تدوین راهنمای اخلاقی متشکل از متخصصان زنان و مامایی و فلوشیپ‌های مختلف، متخصصان اخلاق پزشکی، متخصصان پزشکی قانونی تشکیل گردید. پس از تهیه‌ی متن "مسائل اخلاقی در زنان و مامایی" که توسط کمیته اخلاق فیگو برای مطالعه جنبه‌های اخلاقی تولیدمثل در زنان در اکتبر ۲۰۱۲ منتشر شده بود به عنوان منبع اصلی، ترجمه کدهای اخلاقی کالج آمریکایی زنان و مامایی آمریکا، کدهای اخلاقی کالج سلطنتی زنان و مامایی انگلستان، کدهای اخلاقی انجمن‌های پزشکی کانادا و سایر کشورها صورت گرفت و با استفاده از راهنماهای اخلاقی که در حوزه‌های مختلف علوم پزشکی در کشور تدوین شده است، نظیم نشود حقوق بیمار، کدهای اخلاق حرفه‌ای داروسازی، آیین اخلاق پرستاری در جمهوری اسلامی ایران، آئین پزشکی و انگلستان علوم پزشکی و پایان‌نامه‌های دانشجویان دکترای تخصصی اخلاق پزشکی و با لحاظ قوانین و نظامات دولتی و مسائل شرعی و عرفی پیش‌نویس اولیه تهیه گردید. پس از نظرخواهی از انجمن‌های علمی و صاحب‌نظران رشته‌ای مختلف خصوصاً متخصصان اخلاق پزشکی، متخصصان حقوق پزشکی، پزشکی قانونی، فقه پزشکی، متخصصان زنان و مامایی و سایر رشته‌های پزشکی اصلاحات لازم به عمل آمد و پیش‌نویس دوم آماده گردید. پیش‌نویس دوم نیز برای تعدادی از صاحب‌نظران و اساتید رشته‌های مختلف ارسال گردید و پس از اخذ نظرات و پیشنهادها، اصلاح و ویرایش نهایی صورت گرفت. این راهنمای اخلاقی در دو بخش راهنمای عمومی و راهنمای اختصاصی تهیه شده است. در بخش عمومی با تمرکز بر تعهدات حرفه‌ای به مباحث کلی پرداخته شده و به پرسش‌هایی پاسخ می‌دهد که یک متخصص

زنان و مامایی در جریان طبابت روزمره خود با آنان مواجه است. در بخش اختصاصی مباحث اخلاق پزشکی و چالش‌های اخلاقی که متخصصین این رشته در موارد خاص با آن روبرو می‌شوند مطرح شده است. بدیهی است به دلیل گستردگی رشته زنان و مامایی و ویژگی خاص این حیطه، هیچ مجموعه‌ای نمی‌تواند به بررسی کامل و همه جانبه ملاحظات اخلاقی و چالش‌های پیش روی متخصصین این رشته بپردازد. امید است با ادامه فعالیت کمیته اخلاق انجمن و همکاری و حمایت همکاران محترم، سایر چالش‌های اخلاقی این رشته شناسایی و راهنمای اخلاقی مواجه با آنان تدوین گردد. از اعضای محترم هیئت‌مدیره انجمن، اعضای محترم کارگروه تدوین کدها خصوصاً سرکار خانم دکتر اعظم السادات موسوی، رئیس محترم انجمن که وقت گران‌بهای خود را به این امر اختصاص دادند و سرکار خانم دکتر فرشته سربازی که در تمام مراحل، همکاری و مساعدت چشمگیری داشتند و همچنین اساتید انجمن همکاران گرامی متخصصان زنان و مامایی، اساتید محترم و دانشجویان دکترای تخصصی اخلاق پزشکی که با نظرات ارزشمند خود در اصلاح این کدها همکاری نمودند و همچنین از کارکنان متعهد انجمن علمی متخصصین زنان و مامایی به ریژه سرکار خانم طیبیه سادات هائری که پشتیبانی، تایپ و ویراستاری را به عهده داشتند و سرکار خانم فرزانه غالب منتقی و سرکار خانم ناهید خامنه نهایت سپاسگزاری و آرزوی توفیق روزافزون و سلامتی و عافیت برایشان داریم.

دکتر کبری جودکی

عضو کمیته اخلاق پزشکی انجمن علمی متخصصین زنان و مامایی ایران